

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 016076 16 Квлз
Бања Лука, 27.07.2016. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Весне Антонић, као предсједнице вијећа, Обрена Бужанина, Желимира Барића, Смиљане Мрша и Мерсиде Бјелобрк, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против осуђених Е.Ц. и В.П., због кривичног дјела неовлашћене производње и промета опојних дрога из члана 224. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о захтјеву за заштиту законитости браниоца осуђеног Е.Ц., адвоката М.П. из Б., изјављеном против пресуде Врховног суда Републике Српске број 11 0 К 016076 15 Кж 4 од 04.02.2016. године, у сједници вијећа одржаној дана 27.07.2016. године, донио је

П Р Е С У Д У

Захтјев за заштиту законитости се одбија као неоснован.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаном правоснажном пресудом Врховног суда Републике Српске број 11 0 К 016076 15 Кж 4 од 04.02.2016. године, уважавањем жалби бранилаца оптужених, преиначена је у одлуци о казни пресуда Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 016076 15 К од 18.06.2015. године, тако што је оптуженом Е.Ц. због кривичног дјела неовлашћене производње и промета опојних дрога из члана 224. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС), за које је оглашен кривим том пресудом, изречена казна затвора у трајању од 5 (пет) година, у коју казну му је урачунато вријеме проведено у притвору почев од 03.12.2014. године, па надаље, а оптуженом В.П. је за исто дјело утврђена казна затвора од 5 (пет) година, те узете као утврђене казна затвора од 1 (једне) године опозивањем условне осуде по пресуди Основног суда у Бањој Луци број 71 0 К 012107 04 К од 09.11.2011. године и казна затвора у трајању 10 (десет) мјесеци изречена пресудом Основног суда у Бањој Луци број 71 0 К 149452 13 К од 12.12.2014. године, па је примјеном одредби члана 42. став 2. тачка 2. КЗ РС осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 6 (шест) година у коју казну му је урачунато вријеме проведено у притвору почев од 03.12.2014. године, па надаље и вријеме проведено у притвору од 31.05. до 21.08 2012. године по пресуди Основног суда у Бањој Луци број 71 0 К 149452 13 К од 12.12.2014.године.

Против те пресуде захтјев за заштиту законитости (у даљем тексту: Захтјев) је благовремено поднио бранилац осуђеног Е.Ц., адвокат М.П. из Б. због повреде Кривичног закона и повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту: ЗКП РС), с приједлогом да се Захтјев уважи и побијана пресуда преиначи тако да се овај осуђени

ослободи оптужбе и одреди да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда или да се у цјелости укину првостепена и другостепена пресуда или само другостепена пресуда и предмет врати на поновно одлучивање.

У одговору на Захтјев републички тужилац мр Ненад Враћеш је оспорио основаност Захтјева и предложио да се исти као неоснован одбије.

Приликом одлучивања о Захтјеву, овај суд се, примјеном одредби члана 354. ЗКП РС, ограничио на испитивање само оних повреда закона на које се позвао подносилац Захтјева, те је одлучено као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Захтјев за заштиту законитости се, у смислу одредбе члана 350. став 1. ЗКП РС, може поднијети против правоснажне пресуде само у случајевима повреде Кривичног закона, те повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС (која се манифестује у повреди права на одбрану), а уз ограничења прописана у ставу 2. и ставу 3. овог члана. Тим ограничењима је искључена могућност улагања овог правног лијека ако није изјављена жалба на првостепену пресуду, као редовни правни лијек, а на наведене повреде материјалног и процесног закона се није могуће позивати у Захтјеву, ако нису биле изнесене у жалби (осим ако се ради о повреди учињеној у жалбеном поступку). Осим тога искључена је могућност улагања овог правног лијека против пресуде Врховног суда донесене у трећем степену.

Поднесеним Захтјевом браниоца осуђеног, као основ побијања правоснажне пресуде означена су оба наведена законска основа. Повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС је истицана и у жалби на првостепену пресуду, док повреда Кривичног закона као жалбени основ није изнесена у жалби.

Захтјев није основан.

Наиме, суштина замјерки Захтјева уз приговор повреде права на одбрану се огледа у тврдњи да је првостепени суд ускративши осуђеном извођење доказа увиђај на лицу мјеста, геодетско и графолошко вјештачење повриједио његово елементарно право на одбрану прописано у члану 7. ЗКП РС, које је гарантовано и чланом II став 3. тачка е) Устава БиХ и чланом 6. став 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: Европска конвенција). При томе се апострофира значај ових доказа за утврђивање чињеница од одлучног значаја за утврђење да ли је овај оптужени извршилац кривичног дјела за које је осуђен правоснажном пресудом. Посебно се наглашава да првостепени суд није уопште образложио из којих разлога је одбио извођење предложених доказа, јер синтагма коју је суд у образложењу навео, а која се Захтјевом цитира, не задовољава ни минимум образложења прописан одредбом члана 304. ЗКП РС. Замјера се другостепеном суду да, одлучујући о жалби на првостепену пресуду, није отклонио ову битну повреду одредаба кривичног поступка закључивши да није учињена повреда права на одбрану оптуженог.

По оцјени и овог вијећа на приговору таквог карактера не може се темељити теза о повреди права на одбрану оптуженог, као битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, у којој повреди би била садржана и повреда члана II став 3. тачка е) Устава БиХ и члана 6. став 1. Европске конвенције.

Наиме, у смислу одредбе члана 278. став 2. ЗКП РС судија, односно предсједник вијећа, има дискреционо овлашћење да одбије извођење понуђеног доказа када оцјени да је непотребан и закључи да чињенице које странке или бранилац желе да докажу немају значаја за предмет. Овакво законско ограничење права на извођење доказа је, када се има у виду пракса Европског суда за људска права, конзистентно са одредбама члана 6. став 3. тачка д) Европске конвенције, међутим да би примјена овог ограничења била у складу са цитираном одредбом Европске конвенције суд је у обавези да у образложењу пресуде наведе разлоге због којих је одлучио да не прихвати поједине доказне приједлоге, а ова обавеза суда недвосмислено произлази и из одредбе члана 304. став 7. ЗКП РС у погледу свих неприхваћених доказних приједлога странака.

У конкретном случају доказни приједлог одбране је одбијен као непотребан и о томе је првостепени суд дао разлоге у образложењу пресуде, а које разлоге је апострофирало и прихватило као ваљано образложење и другостепено вијеће овог суда приликом одлучивања о жалби одбране на првостепену пресуду. Аргументима Захтјева није доведена у питање правилност закључка другостепеног вијећа овог суда по коме разлози које је дао првостепени суд за одбијање доказног приједлога одбране представљају мјеродавно образложење, јер супротно тврдњи захтјева образложење обе пресуде у овом сегменту садржи аргументе на којима суд темељи свој став да је провођење предложеног вјештачења непотребно. Сасвим је друго питање што датом аргументацијом одбрана није задовољна, међутим на приговору којом се доводи у питање валидност образложења оспоравањем вриједносног значаја разлога садржаним у њему, не може се градити теза Захтјева да обе пресуде нису образложиле из којих разлога није прихваћен доказни приједлог одбране, нити тврдња Захтјева, која је на тој тези заснована, о повреди права оптуженог на одбрану.

Нема мјеста ни приговору захтјева који се заснива на тврдњи да је правоснажном пресудом на штету осуђеног погрешно примјењен Кривични закон.

Ово првенствено из разлога што повреда Кривичног закона није истицана као основ побијања првостепене пресуде у жалби (другостепени суд је по службеној дужности испитао да ли је првостепеном пресудом на штету оптуженог повријеђен Кривични закон), ради чега се, према цитираним одредбама члана 350. став 1. ЗКП РС, на ову повреду закона није могуће позивати у Захтјеву.

Осим тога, повреда Кривичног закона, као основ за подношење овог ванредног правног лијека против правоснажне пресуде, у смислу цитираних одредби из члана 350. ЗКП РС, подразумјева да су у тој пресуди потпуно и правилно утврђене одлучне чињенице, а да је правилном примјеном закона на такву чињеничну основу, требало донијети другачију одлуку. Овим ванредним правним лијеком није прописана могућност побијања правоснажне пресуде због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, нити се повреда Кривичног закона као законски основ за овај правни лијек, може градити на тези о мањкавој чињеничној основи пресуде.

Из образложења Захтјева произлази да се тврдња о повреди Кривичног закона темељи на приговорима о мањкавости чињеничне основе побијане правоснажне пресуде, када се наводи да је првостепеном одлуком суд повриједио Кривични закон тако што је погрешно и непотпуно утврдио чињенично стање, те сходно томе није исто подвео под правилне одредбе тог закона. При томе оспорава методолошки приступ у оцјени доказа одбране у односу на доказе оптужбе, те сасвим одређено и јасно прецизирају чињенице

од одлучног значаја у погледу којих су чињенична утврђења у тој пресуди погрешна и непотпуна.

Дакле, из наведеног произлази да се Захтјевом настоји ревидирати утврђено чињенично стање у побијаној правоснажној пресуди, на начин који би довео до другачије правне оцјене ревидиране чињеничне подлоге, а која би резултирала доношењем пресуде којом се осуђени ослобађа оптужбе да је починио кривично дјело које му се оптужницом ставља на терет.

На приговорима таквог карактера, по оцјени овог вијећа, не може се заснивати тврдња о повреди Кривичног закона јер нужну претпоставку за позивање на овај основ побијања правоснажне пресуде, представља потпуно респектовање правилности чињеничне основе те пресуде, па како наведени аргументи Захтјева по свом карактеру првенствено одражавају приговор правилности утврђеног чињеничног стања на којем се заснива побијана пресуда то се не може прихватити као основан приговор Захтјева да је побијана правоснажна пресуда донесена уз повреду Кривичног закона.

Из изнијетих разлога, овај суд налази да поднесени Захтјев браниоца осуђеног није основан, јер повреде закона на које се позива подносилац Захтјева нису учињене, на што се и у одговору републичког тужиоца на тај Захтјев правилно указује, ради чега је у смислу одредбе члана 355. ЗКП РС одлучено као у изреци, тако што је Захтјев, као неоснован, одбијен.

Записничар
Соња Матић

Предсједница вијећа
Весна Антонић

Тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић